

Рамка за процесот на развивање стратегија за паметна специјализација S3 – Smart Specialization Strategy

(состојба декември 2018)

Фаза	Бр.	Фаза на процесот	Објаснување	Улога на национална / регионална администрација	Придонес од наука и истражување (локални и меѓународни експерти)	Статус на активностите во Република Македонија
Градење институционален капацитет	1	Одлука за започнување на процес за паметна специјализација				√ - Донесена одлука
	1.1	Формално барање	Земјата мора официјално да изрази интерес за развојна стратегија за паметна специјализација. Поддршката се дава врз основа на проценка на подготвеноста.	Да се подготви и испрати барањето	Не е потребно	√ - Поднесено барање
	1.2	Анализа на контекстот-специфични услови во земјата	Анализа треба да обезбеди основни информации во врска со административните и политичките теми и нивото на развој на земјата / регионот.	Обезбедување информации		√
	1.3	Дискусија со јавната администрација	Дискусијата со јавната администрација е технички чекор што овозможува да се одреди начинот на соработка и прелиминарен патоказ.	Идентификување на соодветни претставници	Не е потребно	√
	1.4	Настан за подигање на свеста	Настанот за подигање на свеста може да таргетира внатрешни или надворешни заинтересирани страни (во зависност од потребите) и помага да се објасни пристапот на паметната специјализација како и придобивките.	Организација на логистика и поканување на учесниците	Може да го поддржат настанот	√ - Настанот е во фаза на подготовка со поддршка од ТАИЕХ.
	1.5	Основање на национален/регионален S3 тим/тимови	Националниот / регионалниот тим треба да вклучи: <ul style="list-style-type: none"> • претставници на сите министерства / оддели чиј мандат вклучува регионална политика, научна и иновативната политика, економски развој • претставници на националниот завод за статистика • претставници на националната патентна канцеларија • надворешни засегнати страни (претставници на бизнис и истражувачки сектор и невладини организации) 	Назначување на тимот	Можат да бидат учесници	√ - Формирана Меѓуминистерска работна група, каде има претставници и од факултети и комори
	1.6	Учество во S3 обука	Обуката е организирана од страна на JRC според потребите и ги подготвува националните и регионалните S3 тимови за управување и организирање на процесот за развој на	Испраќање соодветни претставници	Не е потребно	√ - континуирано се реализира

		стратегијата.			
1.7	Договор со JRC	Договорот со JRC вклучува патоказ, меѓусебни обврски и критериуми за заедничка работа и оценка на финалниот документ.	Кодизајнирање и потпишување на договорот		√ - воспоставена комуникација со JRC
2	Анализа на стратешки мандати				
2.1	Преглед на постоечки политики и приоритети релевантни за S3	Целта на оваа фаза е да се идентификуваат постоечките економски, научни или иновативни приоритети и домени презентирани во стратегиите и политиките заедно со инструментите за нивно спроведување.	Обезбедување на преглед на стратегиите, политики и инструменти	Не е потребно	√ - изработена предлог верзија на извештајот
2.2	Одлука за местото на S3 во стратешка рамка	Националниот / регионалниот S3 тим треба да одлучи колку паметната стратегијата за специјализација ќе биде усвоена и како ќе биде координирана со други релевантни политики.	Донесување одлука		√ - усвоена информација на Влада
2.3	Одлука за национална/регионална димензија на S3	Зависно од големината на земјата и постјната административна структура, треба да се донесе одлука за територијалната димензија на S3– секогаш е препорачливо да се има регионален пристап, доколку е можно.	Донесување одлука		√ - усвоена информација на Влада

Фаза	Бр.	Фаза на прогрес	Објаснување	Улога на национална / регионална администрација	Внесување на истражувања (локални и меѓународни експерти)	Република Македонија
Дијагноза (мапирање)	3	Анализа на постојниот економски, научен и иновативен потенцијал (квантитативна)				
	3.1	Обезбедување на статистички податоци	<p>За квантитативно мапирање потребни се следните податоци:</p> <p>индустриски подсектори (NACE Рев. 2, 3 или 4 цифри, период од 5-10 години):</p> <ul style="list-style-type: none"> * Вработување * Додадена вредност * Број на компании * Плати * Удел на иновативни компании (CIS индикатори) <p>групи на производи или под-сектори</p> <ul style="list-style-type: none"> * Извоз <p>област на наука</p> <ul style="list-style-type: none"> * Научни публикации * Патенти <p>едукативни профили</p> <ul style="list-style-type: none"> * Број на студенти/дипломирани во стручните училишта * Број на студенти/дипломирани студенти во високото образование * STEM дипломирани студенти <p>Податоците треба да ги обезбеди државниот завод за статистика и националната патентна канцеларија</p>	Обезбедување податоци	<p>Квантитативно мапирање врз основа на:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Статистички податоци • Литература • Меѓународни бази на податоци • Репрезентативни истражувања (комбинација на извори што треба да се договорат) 	<p>Во фаза на избор на консултанти за мапирање со поддршка од ГИЗ</p> <p>Следи формирање на аналитички тим</p>
	3.2	Мапирање на економски, иновативен и научен потенцијал	<p>Мапирањето е статистичка анализа на главните предности и специјализации во однос на економскиот, иновативниот и научниот потенцијал. Нивната цел е да ги посочи прелиминарните области на паметната специјализација врз основа на експертска проценка на совпаѓањата меѓу трите вида потенцијал. JRC обезбедува релевантна методологија за оваа вежба.</p>	Поддршка за прибирање на податоци, обезбедување на дополнителни извори и консултации со процесот	Вршење на анализата	<p>Во фаза на избор на консултанти за мапирање со поддршка од ГИЗ</p> <p>Следи формирање на аналитички тим</p>
	3.3	Создавање на локален стручен тим	<p>Локалниот стручен тим соработува со меѓународниот експерт со цел да ја разбере методологијата и да се прилагоди на профилот и потребите на земјата. Таа е направена од научници со релевантни експертиза во економијата, економската географија, научно-технолошките и патентните анализи.</p>	Идентификување и мобилизирање на локални експерти	Соработка меѓу локални и меѓународни експерти	<p>Во фаза на избор на консултанти за мапирање со поддршка од ГИЗ</p> <p>Следи формирање на аналитички тим</p>

	3.4	Дополнителни анализи	Дополнителни анализи може да обезбедат подобро разбирање на приоритетните домени. Тие може да вклучуваат меѓународно споредување, анализа на вредносни синџири, да открие компаративни предности и други релевантни прашања	Идентификување на постоечките анализи кои можат да бидат корисни или изработка на нови	Изведување на анализи	Во фаза на избор на консултанти за мапирање со поддршка од ГИЗ Следи формирање на аналитички тим
	3.5	Консултации со засегнатите страни	За резултатите од мапирањето мора да се направи консултација со внатрешните и надворешните чинители. Внатрешните засегнати страни ги вклучуваат сите министерства и оддели кои имаат надлежности во однос на анализираните потенцијали. Надворешни засегнати страни се претставници на бизнисот, академските институции и невладините организации кои се релевантни од гледна точка на прелиминарните домени за паметна специјализација.	Организирање на консултации и покана на соодветни чинители	Би требало да се учесници	
	3.6	Објавување на извештајот	Процесот на паметна специјализација мора да биде транспарентен. Извештајот за мапирање треба да биде достапен на јавноста минимум во електронска верзија и да биде достапен (на англиски јазик) на порталот S3 платформа. Доколку е потребно, исто така, треба да се преведе на локален јазик.	On-line објавување на извештајот и обезбедување на електронска верзија за S3 платформата	Не е потребно	

Фаза	Бр.	Фаза на прогрес	Објаснување	Улога на национална / регионална администрација	Внесување на истражувања (локални и меѓународни експерти)	Република Македонија
Дијагноза (мапирање)	4	Длабинска анализа на приоритетни домени (квалитативни)				
	4.1	Експертско толкување на резултатите од мапирањето	Квалитативното толкување на резултатите е неопходно за надминување на ограничувањата на постоечката индустрија и научните класификации и откривање на реалните сектори и синџирите на вредности што ги претставуваат. Специфичните вредносни синџири за приоритетните домени мора да се идентификуваат заедно со предизвиците и трендовите. Тоа може да се направи врз основа на детални интервјуа, фокус групи или студии на случај со експерти кои ги претставуваат клучните и најиновативните компании, секторски експерти и истражувачи кои соработуваат со бизнисот. Од аспект на интервјуа, потребно е да се спроведат најмалку 10-15 интервјуа со клучните организации за секој прелиминарен приоритетен домен. Резултатот од оваа анализа е подобра дефиниција на приоритетни домени за потребите на Претприемачки процес на откривање - Entrepreneurial Discovery Process - EDP.	Организација на квалитативната анализа	Вршење на анализата	
	4.2	Објавување на извештајот	Процесот на паметна специјализација мора да биде транспарентен. Квалитативниот извештај треба да биде јавно достапен, минимум во електронска верзија и да биде достапен (на англиски јазик) на порталот S3 платформа. Доколку е потребно, исто така, треба да се преведе на локален јазик. Извештајот за мапирање и квалитативниот извештај може да се објават заедно.	On-line објавување на извештајот и обезбедување на електронска верзија за S3 платформата	Не е потребно	
	4.3	Одлука за приоритетни домени за Претприемачки процес на откривање - EDP	По квантитативната квалитативна анализа, треба да се организира заеднички панел, во кој ќе бидат вклучени националните специјалисти за специјализација, експерти и претставници на JRC, со цел да се утврдат приоритетните домени за Претприемачки процес на откривање - Entrepreneurial Discovery Process - EDP.	Организација на панелот и покани експерти	Би требало да се учесници	
Дијалог на засегнатите страни	5	Претприемачки процес на откривање (Entrepreneurial Discovery Process - EDP)				
	5.1	EDP обука	Обука на координаторите и олеснувачите на EDP ќе биде организирана од JRC и е дизајнирана да ги подготви тимовите на национални координатори и фасилитатори (модератори) на работилниците на EDP. Координаторите се претставници од национални тимови за паметна специјализација, а олеснувачи се искусни модератори со бизнис искуство.	Назначување и мобилизирање на координатори и модератори	Не е потребно	

	5.2	Идентификација на засегнатите страни за секој приоритетен домен	За секој приоритетен домен, релевантните чинители треба да се идентификуваат. Тие вклучуваат клучни играчи во синџири на вредности, иновативни компании, членови на кластери, стопански комори и други деловни здруженија, истражувачи и организации од сродните области. Тие може да се идентификуваат со деск-истражување и интервјуа или пообјективна мрежна анализа на научната и иновациската соработка.	Координација на вежбата за идентификација	Можат да асистираат во анализите	
	5.3	План за EDP и работни правила	Пред EDP формално да се започне, треба да се дефинираат јасни правила за учество и процесот на донесување одлуки. Тие треба да им се соопштат на членовите на работните групи заедно со поканата или на првиот состанок. Бидејќи EDP вклучува серија работилници, често организирани во различни региони, треба да се развие план и да се достави до учесниците.	Дефинирање и комуникација на работните правила и планови	Не е потребно	
	5.4	Дефинирање на работните групи на EDP	Работните групи треба добро да ги претставуваат вредносните синџири идентификувани во квалитативното мапирање за секој приоритетен домен, истражувачите од релевантни домени, посредници и владини агенции активни во приоритетниот домен. Претставниците на компаниите треба да сочинуваат најмалку 50% од учесниците во секоја работна група.	Покана и мобилизирање на членовите на работните групи	Не е потребно	
	5.4	EDP работилници	Треба да се организираат низа работилници за секој приоритетен домен. Резултатите од работилниците на EDP се: <ul style="list-style-type: none"> • EDP конференција каде се презентираат сите приоритетни домени • SWOT анализа • Визија за иднината и финално дефинирање на приоритетниот домен • Микс на политики (цели и активности со индикатори) 	Организирање на работилници	Би требало да учествуваат	
	5.5	EDP придонес за S3	Резултатите од процесот EDP треба да бидат главен инпут за стратегијата за паметна специјализација. Координаторите и олеснувачите треба да соработуваат за да обезбедат пишани заклучоци од секоја работилница и да бидат консултирани учесниците.	Координација на испораката на пишана информација	Не е потребно	

Фаза	Бр.	Фаза на прогрес	Објаснување	Улога на национална / регионална администрација	Внесување на истражувања (локални и меѓународни експерти)	Република Македонија
Институционален капацитет за имплементација	6	Дизајн на систем за следење, имплементација и финансирање				
	6.1	Насоки за мониторинг	Набљудувачката насока е дадена за време на состанокот на Националниот тим за паметна специјализација со JRC. Се однесува на правилата за дизајнирање на индикатори и известување.	Организирање на состанокот за насочување	Може да го поддржи процесот	
	6.2	Дизајн на систем за мониторинг	Националниот тим за паметна специјализација ги подготвува индикаторите и го дизајнира системот за следење според добиените насоки.	Дизајн на системот за следење на S3	Може да го поддржи процесот	
	6.3	Спроведување и финансирање на насоки	Насоки за спроведување и финансирање се дадени на состаноците на Националниот тим за паметна специјализација со JRC. Се однесува на организациските и финансиските правила за ефикасна имплементација.	Организирање на состанокот за насочување	Не е потребно	
	6.4	Дизајн на систем за имплементација	Националниот тим за паметна специјализација ја подготвува организациската и финансиската шема за S3 според добиените насоки.	Дизајн на системот за имплементација на S3	Не е потребно	
Финална стратегија	7	Подготовка на стратешки документ S3				
	7.1	Подготовка на нацрт-стратегијата за S3	Националниот тим за паметна специјализација ја подготвува Нацрт верзијата на S3 стратегија, вклучувајќи ги: резултатите од мапирањето, опис и објаснување на приоритетните домени, SWOT анализа, визија за иднината, стратешки цели, оперативни цели и акциони планови, систем за мониторинг и евалуација и систем за имплементација, вклучувајќи извори на финансирање.	Подготовка на нацрт-стратегијата на S3	Може да го поддржи процесот	
	7.2	Консултации со засегнатите страни	Конечната нацрт верзија треба да се консултира со работните групи на EDP и пошироката група чинители на регионални или национални системи за иновации. Тоа може да се направи за време на последната конференција.	Организирање на процес на консултации	Може да го поддржи процесот	
	7.3	Одобрување од страна на Европската Комисија	Националниот тим за паметна специјализација треба да побара од ЕС одобрување на стратегијата за паметна специјализација. Доколку е потребно, се прават промени.	Испраќање на документот за одобрување	Не е потребно	
	7.4	Формално одобрување	Релевантните власти формално ја одобруваат S3 стратегијата. Имплементацијата треба да започне наскоро после тоа.	Отпочнување на процесот на одобрување	Не е потребно	